

YAS MI TUTMALI
YOKSA
KUTLAMA
MI YAPMALIYIZ?
ÖLÜMCÜL
PANDEMİ VE
TOPLUMSAL
VE EKOLOJİK
BAKIMDAN ADİL
BİR KENT İÇİN
DERSLER

Should We Mourn or
Celebrate? The Deadly
Pandemic and Lessons
for A Socially and
Ecologically Just City

Yazar | Author
Prof. Dr. Michael Goldman

İllüstratör | Illustrator
Vardal Caniř

Çeviri | Translation (ENG-TR)
Eda Sevinin

Yas mı Tutmalı Yoksa Kutlama mı Yapmalıyız? Ölümcül Pandemi ve Toplumsal ve Ekolojik Bakımdan Adil Bir Kent İçin Dersler

Michael Goldman

Pandemiden önce –o günleri hatırlar mısınız?– insanlar “kriz” terimini, hayatlarımızı ve hasta gezegenimizin her parçasını dönüştüren iklim krizinin gitgide kötüleşen etkilerine atıfta bulunmak için kullanıyorlardı. Şimdiyse, muazzam bir korku ve önseziyle, hızla üçüncü bir krizi, küresel bir ekonomik krizi tetikleyen küresel virüs salgınına gömülmüş durumdayız. Üst üste gelen bu krizler kentlerin geleceğini nasıl etkileyecek ve toplumsal ve ekolojik bakımdan adil bir kente giden yolda yönümüzü nasıl bulacağız?

Bir yandan, geçtiğimiz yirmi yılda pek çok kent büyük bir dönüşüm geçirdi: kârlı olduğu kadar şaibeli spekülâtif şehircilik vaadinden kaynaklanan, dünyayı değiştiren bir kumar: yani, eğer dünya standartlarında bir altyapı –dev havaalanları, hızlı metrolar, yeni bir ticaret merkezi, bir Renaissance Center,¹ turistik bir bölge– inşa etmek için sermaye piyasalarından yüklü miktarda borç alırsak, şehirleri ve ulusal ekonomiyi küresel ölçekte rekabet eder hâle getirecek ekonomik büyüme makinelerine dönüştürebiliriz. Ancak, dev finans şirketlerinin hükümet yetkilileriyle yaptıkları müzakerelerde, garantili getiri oranları ile çıkış yapabilmelerini sağlayacak sözleşmeleri kendilerinin yazdıkları konusunda uyarılmış mıydık? Bunun kendileri için kâr garantisi demekken kamuoyu için bir kumar anlamına geldiği konusunda peki? Bu durum, dünyanın dört bir yanındaki şehirlerin neden battığını, dolayısıyla, neden bize kemer sıkma önlemleri dayatılırken finans şirketlerinin daha önce görülmemiş oranlarda kâr elde ettiğini kısmen açıklıyor. Ve tabii, benim burada ele aldığım örnekler olan ABD kentlerinin, koronavirüs salgınına müdahale edebilecek halk sağlığı sistemlerine aktardıkları fonları neden kestiğini de.

Diğer yandan, kentler, bu üç krizi ciddiye alan ve bize bir çıkış yolu öneren tahayyüllerden beslenen bir aktivizmin kaynağı hâline de geldi. Ben bu iki cepheyi madalyonun iki yüzü olarak görüyorum: *finansallaşmış kent* ile *kamusalı* ve *eko-sosyal bakımdan adil kenti* yeniden sahiplenmek ve meta olmaktan çıkarmak (ya da sermayeden alıp insanlara geri vermek) için çığlık atıyor. Açıklayayım.

[I] Renaissance Center, 1973-1981 yılları arasında tamamlanan ve ABD'nin Detroit kentinde yedi binadan oluşan bir gökdelen kompleksi. (Ç.N.)

Spekülâtif Şehircilik

Spekülâtif şehircilik, 20. yüzyılın sonlarında başlayan, bu yeni kentsel formda *neyin olabileceğine* dair –Dubai'deki dünya haritası şeklinde inşa edilmiş bir dizi kent adacığı, Çin'in 100 adet “küresel kent” (*global city*) kurma vaadi ve Hindistan'ın bu rekabete dahil olarak 100 adet “akıllı kent” (*smart city*) kurma iddiası gibi–gösterişli bir tahayyüle dayalı “dünya standardında” kentsel altyapıya yatırım yapma mantığını ifade eder. Türkiye de altta kalmama gayesiyle, dünyanın en büyük havaalanı, iki kıtayı birbirine bağlayan Avrasya Tüneli ve Akdeniz'i Karadeniz'e bağlayacak Kanal İstanbul projesi gibi mega altyapı projeleriyle İstanbul'u bir “dünya başkentine” dönüştürmeyi planlıyor. Dünyanın farklı başkentlerinde, özellikle de Asya ve Ortadoğu ülkelerinde, birbirine benzer iddiaların ortaya çıkmış olması tesadüf değil zira bundan faydalanacak pek çok başışçısı ve destekçisiyle birlikte spekülasyonun bu hâlini pazarlayan düşünce kuruluşları ve danışmanlık firmalarının oluşturduğu küresel bir platform ve ağ mevcut. Ne var ki, hayaller her zaman gerçekleşmiyor, en azından halk için: Bugün, Çin'i kirleten 50'den fazla “hayalet şehir” (*ghost city*) var ve dünyadaki bu ihtişamlı kentsel altyapının büyük bir kısmı daha inşa bile edilmemişken halk için devasa bir borç yükü yaratıyor.

Pandemi sırasında ve bu gerçekleşmemiş altyapıların arkasından, “kriz dönemi acil ihtiyaç kredileri” (*crisis-era distressed debt funds*) finans piyasalarındaki en kârlı yatırımlardan biri hâline geldi. Yani, hükümetler ve müteahhitler ödeyemeyecekleri borçların altına girdiklerinde, bu “zehirli borçlar” (*toxic loans*) kapı kapı dolaşıp sorun pazarlayan birkaç küresel özel sermaye şirketine ve yatırım şirketine satılarak “sorunlu varlıklara” dönüştürülüyor; bu şirketler iflas etmiş köprüler, otoyollar, toplu taşıma sistemleri gibi varlıkları ederlerinden çok daha ucuza –hatta bazen orijinal değerlerinden neredeyse %97 daha ucuza– satın alıyorlar.² Blackstone ya da Deutsche Bank'ın resmi onayı bu varlıklara el atar atmaz bunlar kârlı yatırım fonları olarak yeniden paketleniyor ve küresel çapta dolaşıma giriyor.

Küresel pandeminin hızlandırdığı ekonomik gerilemeye rağmen, dünya borsaları hiç bu kadar sağlıklı olmamıştı; ABD borsası ve NASDAQ Mart 2020'de gördükleri düşük seviyelerden sonra tüm zamanların en yüksek seviyelerine ulaştı. Ne var ki, Amerikan şehirlerinde rekor düzeyde işsizlikle karşı karşıyayız ve siyahlarla beyazlar arasındaki servet farkı 1960'ların sivil haklar hareketinden bu yana hiç bu kadar büyük olmamıştı. Bu devasa fark, bazı bilirkişilerin iki ayrı ekonomi diye tanımladıkları şeyin bir yansıması; ne var ki ortada yalnızca tek bir ekonomi ve onun iki yüzü var. *Hem %1 hem de %99* için tek bir ekonomi ve tek bir şehir –gelin görün ki, istihdama ya da sağlığa yatırım yapacağına sorunlu varlıklara yatırım yapan finans kapitalizminin bu vahşi biçimi tarafından yaratılmış. Bu çift taraflı ekonomi ve kentin tezahürleri,

[II] Michael Goldman ve Devika Narayan, “Through the Optics of Finance: Speculative Urbanism and the Transformation of Markets” *International Journal of Urban and Regional Research*, yayıma hazırlanıyor.

içinde olduğumuz halk sağlığı krizi tarafından daha da abartılı hâle getirildi, bu arada biz de öğrendik ki Wall Street sağlam bir pandemiye bayılıyor!

Peki ölenler kim? Sağlık çalışanları, hasta bakıcılar, doktorlar, gıda işleme sektöründe ve hayvan mezbahalarında çalışan işçiler, taşıma sektörü çalışanları, bakım evlerindeki personel ve yaşlılar–vatandaşların sağlığını koruyan, onları bir yerden bir yere taşıyan, onlara yemek veren “hayati önemdeki çalışanlar”. Ölenlerin çok büyük bir kısmı beyaz olmayan insanlar; bazı yerlerdeyse ölenlerin üçte ikisi siyah ve esmer tenli (*brown*) insanlar ile yeni göçmenler. En basit ifadesiyle, ABD hükümeti Singapur, Çin ve Güney Kore’den öğrendiğimiz iki halk sağlığı dersini –test yapmanın önemi ve filyasyon takibi– uygulamayı başaramadı; onun yerine, öğrendik ki, dünyanın en büyük ekonomisi çıplak: ABD, bırakın her gün işletmeyi, acil durumlarda başvurabileceği ulusal halk sağlığı sistemine fon ayırmayı çoktan bırakmış.

Pandemi Amerikan şehirlerinde hastaneleri ve bakım evlerini vurduğunda, bu boş bakışlarla karşılandı. Piyasada 50 sente mal olan N95 maskeleri ortalıkta görünmedi, depolarda çok az sayıda kişisel koruyucu ekipman vardı, solunum cihazı sayısı yetersizdi ve testler hem güvenilmez hem de pahalıydı. Bugün ülke çapında yüksek kâr oranlarını elektif cerrahiye^{III} –kalça, diz, böbrek ameliyatlarına– borçlu olan büyük hastane zincirleri bomboş ve çalışanları ücretsiz izne gönderildi. Bu arada yoğun bakım servisleri hastalığı ağır geçiren COVID-19 hastalarıyla dolup taşıyor. Hastaneler trilyonlarca dolar değerinde ekipmanlarda dolu vaziyette ama sağlık çalışanlarının hayatını kurtaracak 50 sentlik maske bulmak imkânsız. Salgın temalı gerilim romanı yazarlarının bile bu kadarını hayal edebileceklerinden şüpheliyim. Sağlık sektörü geçtiğimiz on yılda yeni bir iş modelinin uygulandığı ve finans şirketlerinin sahip olduğu bir endüstriye dönüştü.

Bu iş modeli, satın alınan şirketin üzerine borç yığmak üzere borç alınan sermayeyi kullanmak ve sonrasında “israfı” azaltmak ve sağlık hizmetlerinin “bakım” bileşenini aşındırmaktan ibaret. Sonuç olarak Amerikan ekonomisinin %90’ı tamamen durmuşken ve şirketler vites değiştirip toplum yararına üretim yapmaya –maske, tuz çözümü, gıda, barınma– isteksizken, borsa Nisan ayında 1987’den bu yana görülmemiş en yüksek seviyeleri yaşadı. ABD’de yalnızca 2018 yılında sağlık sektöründe yapılan özel sermaye anlaşmaları 800’ü buldu ve toplam değeri de 100 milyar dolara ulaştı.^{IV} Sektör genelinde bu süreci hızlandırmak için şirket birleşmeleri ve satın almalarda geçtiğimiz beş yılda patlama yaşandı. Bu anlaşmalar kitlesel iş kayıplarına, kırsal alanlardaki ya da kentli işçi sınıfına hizmet veren hastanelerin kapanmasına ve çoğunlukla orta ve üst sınıflara hizmet veren hastanelerdeyse iş temposunun

[III] Haraway, Donna. J. *Staying with the Trouble: Making Kin in the Chthulucene*. Duke University Press, 2016.

[IV] Lovisa Gustafsson ve diğerleri, “The Role of Private Equity in Driving Up Health Care Prices,” *Harvard Business Review* bülteni. 29 Ekim 2019.

artmasına sebep oluyor. İşlerin yavaşlaması en büyük düşman, kamu yararı ve bakım hizmetleriye işletme için yeterince kârlı değil. Acil serviste ve yoğun bakım servisinde fazladan yer ayırmak, depolarda maske ve solunum cihazı bulundurmamak hissedarlar için israf ve kayıp anlamına geliyor. Wall Street’in işi felaket kapitalizmi ve orası şu anda gerçek bir kurtlar sofrası.

Kente iyi tarafından bakmak

Unutmayalım ki, Birleşik Devletler pandemiden önce yapısal değişim için bastırılan eylemlerle sarsılıyordu. Trump göreve başladığından beri geçimi sağlamaya yetecek bir ücret ve okullara daha fazla fon aktarılmasını talep eden, sendikaların adeta yasak olduğu muhafazakâr eyaletlerde de gücünü gösteren öğretmen eylemleri ve grevler dalgası yaşandı. Grevlerin, eylemlerin ve sendikal örgütlenmelerin ardından ülkenin pek çok şehrinde işçiler herkes için geçinmeye yetecek ücret sağlama hedefine biraz daha yaklaşan saat başı 15 dolarlık asgari ücret kazanımını elde ettiler. Amerikan yerlilerinin yaşadığı yerlerde patlak veren bir diğer güçlü hareket de yerliler tarafından protesto edilip engellenen Dakota isimli petrol erişim boru hattına dairdi. Bu eylemler çok kısa sürede dünyanın dört bir yanından ekoloji aktivistlerini ve adalet savunucularını iklim krizi, fosil yakıt kullanımına son verilmesi, nehirlerin ve ekosistemlerin korunması, yerli halkların hakları, su kalitesi korunumu ile yeşil olan ve toplumsal adalet üzerinden temellenen yeni bir ekonomi taleplerini bir arada dile getirdikleri bir kampanyanın çatısı altında topladı.

Gençlerin oluşturduğu Sunrise Hareketi’ye, okul grevleriyle ve iklim değişikliği için harekete geçmek isteyen politikacıları ve Yeşil Yeni Düzen’e^V –fosil yakıt kullanımını sona erdirmek ve gezegenin ihtiyaçlarına uygun yeni bir ekonomi inşa etmek için trilyonlarca dolar harcamayı ve bunu yaparken de milyonlarca insanın yoksul, bir avuç insanın da aşırı zengin olmasına sebep olan yapısal eşitsizlikleri de aşmayı öneren plan– benzer planları destekleyerek dünyadaki ekoloji hareketleri arasında yerini aldı. Dünyanın, bir polislin Minneapolis sokaklarında George Floyd’u katletmesine tanık olması üzerine, bir toplumsal hareket, yapısal ırkçılığın bütün biçimlerinin “kaldırılmasına”^{VI} yönelik olarak uzun zamandır yapılan bir çağrıyla da birleşerek Amerika’nın tüm şehirlerine yayıldı. Küresel çapta yankı uyandıran bu çağrı kamu kaynaklarının polis şiddetinin zemin bulduğu emniyet teşkilatından alınıp toplum temelli bakıma aktarılmasına, yani Amerikan şehirlerinde ırkçılıkla iç içe geçmiş (*racialized*) polislik faaliyetleri yerine toplumsal adalet ve toplum temelli destek taleplerine odaklanıyordu. Bir zamanlar radikal ve marjinal görülen bir konu artık gündelik kamusal tartışmaların bir parçası hâline gelmiş durumda: yani kent yaşamının neye benzemesi gerektiği, kentlerin bu iç içe geçmiş krizlerle mücadele etmek için ne sunması gerektiği üzerine yeniden düşünmek.

[V] Eng. Green New Deal.

[VI] Yazar köleliğin kaldırılmasına ve kölelik karşıtı harekete (abolitionist movement) atıfla “abolition” terimini kullanıyor. (Ç.N.)

KENT AKTİVİSTLERİ KRİZİN YEREL BİÇİMLERİNİN
İNİN VE İKLİM KRİZİNİN KÜRESEL NİTELİĞİNİ TESLİM EDİYOR VE ŞEHİRLERİ YATIRIMCILARA VE BİRBİRLERİNİN
E KIRDIRAN KÜRESEL KAPİTALİST İŞLEYİŞİ GÖRÜYÖRLER.

Kent aktivistleri, pandemi ve pandemiden daha da geriye giden bu tarih sebebiyle borçlarından kurtulmaları ve evden atılmalarından korunmaları konusunda insanlara destek olacak karşılıklı yardım topluluklarını örgütleyiyorlar. Yakınlarındaki gıda tarım kooperatifleriyle ilişki içinde konut kooperatifleri kuruyorlar. Amerika'da bir halk sağlığı sistemi olmadığını fark eden kentler, test ve bakım da dahil olmak üzere ücretsiz sağlık hizmeti sunan ve "topluluk okulları" (*community schools*) adı verilen okullarla bağlantılı toplum sağlığı merkezlerine fon aktarmaya başladılar. Eğitimciler, devlet okullarının topluma sağladığının yalnızca küçük bir kısmının eğitim olduğunu fark

ÖTESİNE GEÇMEK GEREKTİĞİNİN FARKINDALAR; COVID-19 KRİZ
E BİRBİRLERİNİN

ettiğinden beri, bazı "başarısız" okullar yalnızca ders değil, aynı zamanda çocuklara, ailelerine ve mahalle sakinlerine bir arada destek verebilecek şekilde yeniden yapılandırılıyor. Topluluğa toplum sağlığı, ruh sağlığı, ücretsiz ve sağlıklı kahvaltı ve öğle yemeği sağlıyorlar. Başka bir deyişle, insanlar okulların topluluk içinde bir yardım ve bakım merkezi hâline gelmesini istiyor ve kamu fonlarından öğrencilere, velilere, okul personeline ve mahalle sakinlerine ücretsiz COVID-19 testinin yanı sıra ruh sağlığı hizmetleri sunmasını talep ediyorlar, zira ABD'nin karşı karşıya olduğu bu üçlü krizin ceremesini hepsi eşit derecede çekiyor.

Kent aktivistleri krizin yerel biçimlerinin ötesine geçmek gerektiğinin farkındalar; COVID-19 krizinin ve iklim krizinin küresel niteliğini teslim ediyor ve şehirleri yatırımcılara ve birbirlerine kırdıran küresel kapitalist işleyişi görüyorlar. Finans sermayesinin bu vahşi iş modelinden kopmaya ve toplumsal çabaları "tembellik" ve "israf" gibi gören fosil yakıt endüstrisi ve küresel tedarik zincirleriyle bağları koparmaya yönelik bir çağrı yapıyorlar. Medya ve siyasal partiler hükümetin bu ölümcül pandemi karşısındaki beceriksizliğine odaklanırken kent aktivistleri kapitalizmdeki yapısal değişikliğe –şehirlerimizi hepimizin gelişmek için ihtiyaç duyduğu kamu altyapısından ve kamu mallarından nasıl mahrum ettiğine– parmak basıyorlar.

Avrupa kentlerinde "küçülme" ya da kapitalist ekonomiyi temel ihtiyaçlarımıza tabi kılarak iklim krizini durdurmaya ya da büyüme için büyüme alışkanlığını alaşağı etmeye çalışacak duyarlı bir topluma geçiş çağrısı yapan hareketlere tanık oluyoruz. Küresel toplum olarak biliyoruz ki uçurumun eşiğindeyiz, gezegenimiz solunum cihazına bağlı; hepimiz başımıza gelecek bir sonraki talihsizliği ya da oksijenin bitmesini bekliyoruz.

Kısacası, hem koronavirüs sebebiyle kaybettiğimiz hayatların hem de kamu altyapımızı finansallaştıran, refahımız ve sağlığımız üzerine spekülasyon yapan vahşi bir ekonominin yükselişinin yasını tutmalıyız. Ama aynı zamanda şirketlerin ve hükümetlerin sağlayamadığını sağlamaya çalışan kent aktivizminin yükselişini de kutlamalıyız: kapitalizm belasına direnç gösteren, karşılıklı yardım ve toplum temelli bakımla gelişen kentler. İnsanlar kent aktivizmi sürecinde, insanlığı ve gezegenin geleceğini korumak üzere toplumsal ve ekolojik adalet ilkeleriyle bezenmiş kentler tasavvur ediyorlar. Pandeminin yarattığı sefaletle verilen bu kolektif tepki sonsuz olasılıklara gebe bir küresel değişimin de yansıması.

Should We Mourn or Celebrate? The Deadly Pandemic and Lessons for A Socially and Ecologically Just City

by Michael Goldman

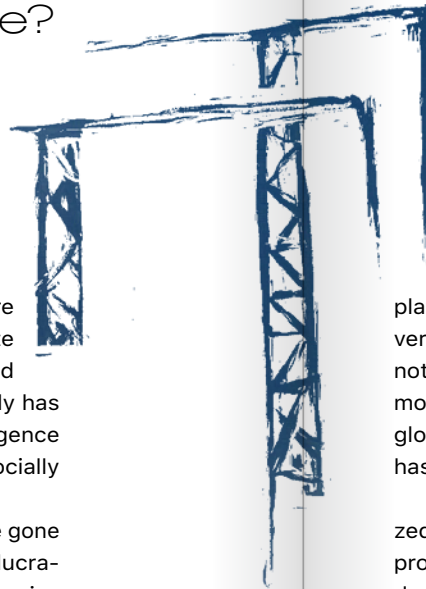
Before the pandemic—remember those days?—people were using the term “crisis” to refer to the worsening effects of the climate affecting every part of our sick planet and lives. Now, with great fear and foreboding, we are immersed in a global virus pandemic, which quickly has triggered a third crisis: a global economic crisis. How does this convergence affect the future of cities and how can we navigate our way out to a socially and ecologically just city?

On the one hand, many cities, over the past two decades, have gone under a major transformation: a world-altering gamble, rooted in the lucrative but shady *promise of speculative urbanism*, that if we borrow massive amounts from the capital markets to build a world-class infrastructure—major airport, high-speed metro rail, new business district, renaissance center/tourist site—we can convert cities into economic growth machines that can catapult the national economy into a globally competitive one. But were we ever warned that the largest financial firms wrote their own contractual agreements in their negotiations with government officials enabling them to exit with guaranteed rates of return? Or, that it became a gamble for the public and guaranteed profits for them? This partially explains why cities are going bankrupt around the world and thus forcing austerity upon us, at the same time, that financial firms have never been so profitable. And why cities across the U.S., my example here, have stopped funding public health systems that could respond to the coronavirus.

On the other hand, cities have become the site for a fount of activism based on imaginaries that take these three crises seriously and offer us a path forward. I see these as two sides of the same phenomenon: *the financialized city* sparking cries to recapture and decommodify (or take from capital and give back to the people), and *the public and eco-socially just city*. Let me explain.

Speculative urbanism

Speculative urbanism describes the logic starting in the late 20th century of investing in “world-class” urban infrastructure based upon a spectacular imaginary on *what could be* in this new urban form—such as a series of

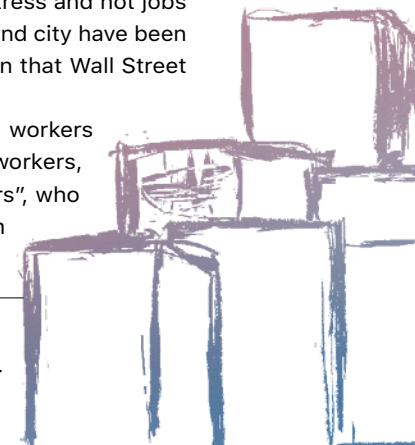

urban islands in the shape of the world map in Dubai, China’s promise to build 100 global cities, and India’s competitive claim to create 100 “smart cities”. Not to be outdone, Turkey has planned to make Istanbul into the “capital of the world” with a series of the world’s largest infrastructural investments including the world’s largest airport, the EuroAsia Tunnel linking both continents, and the Istanbul Canal linking the Mediterranean to the Black Sea. It is no coincidence that somewhat similar claims have popped up in different national capitals around the world, especially across Asia and the Middle East, as there is a global platform and network of think tanks and consultancy firms peddling this version of speculation, with many of its benefactors also the promoters. But not all dreams come to fruition, at least not for the public: Today, there are more than 50 “ghost cities” littering China’s landscape and much of this glorious urban infrastructure around the world has not been built and yet has created huge burdens of debt for the public.

Under the pandemic, and in the wake of this landscape of unrealized infrastructure, “crisis-era distressed debt funds” are some of the most profitable investments in financial markets. That is, when governments and developers borrow so much they cannot repay, those “toxic loans” are converted into “distressed assets” that are sold to a few global private equity and hedge firms that peddle in distress; they buy the assets—in bankrupt bridges, highways, transit systems—for pennies to the dollar, sometimes as high as a 97% discount from their original value.¹ As soon as the imprimatur of Blackstone or Deutsche Bank falls on it, these assets get repackaged into profitable investment funds and circulate across the globe.

In spite of the economic downturn precipitated by the global pandemic, the world’s stock markets have never been healthier; the US stock market and the NASDAQ have reached, since the lows of March 2020, all-time historic highs. Yet in the US cities, we have record unemployment, and the wealth gap between blacks and whites has never been worse since the civil rights movement of the 1960s. This cavernous gap reflects what some pundits describe as two separate economies; but in fact, they are one, with two sides. An economy and a city both for the 1% and for the 99%, but created by this violent form of financial capitalism that invests in distress and not jobs or health. The manifestations of this two-sided economy and city have been magnified by this public health crisis, from which we learn that Wall Street loves a good pandemic!

Who is dying? Health workers, janitors, doctors, workers in food processing and animal slaughterhouses, transit workers, the staff and elderly in nursing homes—“essential workers”, who protect the citizens’ health, transport them and give them food. A disproportionate number of those dead are people

[1] Goldman, Michael and Devika Narayan, “Through the Optics of Finance: Speculative Urbanism and the Transformation of Markets,” *International Journal of Urban and Regional Research*, forthcoming.

of color; in some places the death toll is two-third black and brown people, and new immigrant. Most basically, the US government failed to act upon the two public health lessons learned from Singapore, China, and South Korea—the importance of testing and contact tracing; instead, we learned that the world’s largest economy wears no clothes: The US had stopped funding a national public health system to call upon in case of an emergency, let alone on a daily basis.

When the pandemic hit the hospitals and nursing homes in the US cities, it elicited a blank stare. N95 masks, which cost 50 cents on the market were absent; there were few personal protection equipment (PPEs) in storage, and ventilators were in short supply, tests were unreliable and expensive. Today, the country has major hospital chains that make their high profits from elective surgery—hip, knee, kidney operations—are now empty and their workers have been laid off while the ICU wards are bursting at the seams with very sick covid patients. The hospitals are filled with equipment worth billions of dollars, and it is impossible to find enough 50 cent masks to save the lives of health workers. I doubt even the writers of pandemic thriller novels could have imagined this. The healthcare industry has been transformed over the past decade into one owned by financial firms with a new business model.

The business model is to use borrowed capital to create debt onto the purchased company and then cut “waste” and obliterate the “care” in healthcare. Consequently, while 90 percent of the US economy has completely stopped, and corporations have been unwilling to shift gears and produce something for the good of society—masks, saline solution, food, housing—the stock market in April rose at a higher rate than any time since 1987. The number of private equity deals in healthcare in one year alone, 2018, reached 800 in the US for a total value of \$100 billion. To accelerate this process across the industry, mergers and acquisitions in the past five years in the healthcare industry have skyrocketed. These deals lead to massive job loss, closures of hospitals in rural areas or those serving the urban working class, and speed-up work at those remaining that mostly serve the middle and upper classes. Slack is their enemy, public goods and the provisioning of care are bad for business. Extra space in emergency rooms and ICUs, storage of masks and ventilators, create wasteful losses for their shareholders. Disaster capitalism is the business of Wall Street and it is a veritable feeding frenzy right now.

The brighter side of the city

Let us not forget, that before the pandemic, the United States was alive and well with protest movements pushing for structural change. Since

---

[III] Haraway, Donna. J. *Staying with the Trouble: Making Kin in the Chthulucene*. Duke University Press, 2016.

[IV] Lovisa Gustafsson et al, "The Role of Private Equity in Driving Up Health Care Prices," *Harvard Business Review* newsletter. 29 October 2019.

Trump took office, there have been a potent string of school teacher strikes and walk-outs demanding a “living wage” and in-class supports for children, strong also in conservative states where unions are all but forbidden. In many cities across the country, after strikes and protests and union organizing, city workers have won a \$15/hour minimum wage inching toward the goal of guaranteeing everyone a living wage. Another powerful movement that arose from native lands, where locals protested and blocked the fracking-based Dakota Access Pipeline; in short time, it brought indigenous and green and justice activists from all over the world together to participate in a campaign that was equally about climate crisis, ending fossil fuel use, protecting the rivers and ecosystems, indigenous rights, water quality protection, and a new green and socially just economy.

The youthful Sunrise Movement joins others across the world in walkouts from school and supporting climate change politicians and versions of the Green New Deal—a plan to spend trillions of dollars to eliminate fossil fuels and rebuild the economy based on the needs of the planet, and do so in ways that work to overcome the structural inequalities that keeps many people so poor and a handful so rich. Once the world watched George Floyd get murdered by a police officer in the streets of Minneapolis, a movement spread across cities converging with a longer call for “abolition” of all structural racism. A call that resonated globally demands focused on reappportioning public funds away from violent policing to the funding of community care—social justice and community support over racialized policing of cities in the US. What was once considered marginal and radical is now part of everyday public conversation: to rethink what city life should look like, what cities should offer to combat these intertwined crises.

Because of the pandemic and this longer history, city activists have been organizing mutual aid societies to help people out of debt and be protected from evictions; they have set up housing cooperatives linked to nearby farmer collectives producing food. Realizing that the US has no public health system, cities have begun to fund community healthcare clinics offering free services including testing and care, anchored by what are being called “community schools.” With educators realizing that education is a small fraction of what public schools provide to the community, some “failing” schools are being redesigned to offer not just classes for kids, but also support for these kids and their families and neighbors together. They offer community healthcare, mental healthcare, free healthy breakfasts and lunches. That is, people are asking that schools become a nodal point for help and care in the community, demanding public funds to offer free COVID-19 testing and mental health services to students, parents, staff, and neighbors—since all are suffering equally from the triple crises that the US faces.

At the same time, urban activists see the need to move beyond local forms of crisis and acknowledge the global nature of the COVID-19 crisis,

ACKNOWLEDGE THE GLOBAL NATURE OF THE COVID-19 CRISIS, THE GLOBAL NATURE OF CLIMATE CRISIS, AND THE WORKINGS OF GLOBAL CAPITALISM THAT PIT INVESTORS AGAINST CITIES AND CITIES AGAINST EACH OTHER.

URBAN ACTIVISTS SEE THE NEED TO MOVE BEYOND LOCAL FORMS OF CRISIS AND

the global nature of climate crisis, and the workings of global capitalism that pit investors against cities and cities against each other. Their calls are to delink from this violent business model of finance capital and from the fossil fuel industry and global supply chains that see community efforts as “slack” and “waste.” Whereas the press and political parties focus on the ineptitude of the government’s response to the deadly pandemic, urban activists point to the structural shift in capitalism—how it strips our cities of the public infrastructure and goods we all need to thrive.

From European cities, we see movements calling for “degrowth,” or a shift into a caring society that would work to stop the climate crisis by making the capitalist economy subservient to our essential needs and kick the habit of growth for growth’s sake. We know that as a global society we are teetering on a precipice, the planet is on a ventilator; we are all waiting for the next shoe to drop or the oxygen to run out.

In sum, we should mourn both the loss of lives to the coronavirus and the rise of a brutal economy that financializes our public infrastructure and speculates on our well-being and health. But we should also celebrate the flowering of urban activism seeking to provide that which corporations and governments have failed: cities nourished by mutual aid and community care, resilient to the scourge of capitalism. In the process of urban activism, people are reimagining the city imbued with principles of social and ecological justice to protect the future of humanity and the planet. This collective reaction to the misery of the pandemic reflects a global shift with infinite possibilities.

